

JOSIP BROZ-TITO, NAŠA PRETEKLOST IN NAŠA PRIHODNOST

So ljudje, ki so stkani iz svetlobe. Tu med nami so, dihajo in mislijo, pa vendar v sebi združujejo preteklost, sedanost in prihodnost... Težko je najti bolj dostojanstveno besedo, težko je v tem stoletju, v jeziku kateregakoli naroda na tej zemeljski krogli najti boljše, bolj možato in bolj humano besedo, kot so te štiri enostavne in zlate črke: Tito. Tito je modrost bratstva in lepote enotnosti.

(Miroslav Antić)

Letošnji 25. maj bo zopet dan mladosti, zopet se bo na stadionu JNA v Beogradu zbralo na tisoče mladih. Zopet bo štafeta mladih, ki je prepotovala in bila v vseh krajih najtopleje pozdravljena. končala svojo pot. Vendar bo ta dan drugačen kot so bili dnevi mladosti do sedaj. Dan

mladosti brez telesne prisotnosti Josipa Broza-Tita. To bo dan, kjer bo tudi mladostna zagnanost in razigranost občutila, da je 4. maja 1980 izgubila del sebe in del sebe je izgubil vsak delovni človek in državljani socialistične federativne republike Jugoslavije. V takšnih težkih dneh, to smo se naučili od tovariša Tita, ne smemo popustiti in se vdati žalosti in melanholiji. Mar ni že na milijone rok, ki so ponesle štafeto mladosti porok za to, da dosledno in neomejno nadaljujemo Titovo pot samoupravljanja, človekove sreče in miru, pot bratstva in enotnosti, neuvrščenosti, to je tudi pot, ko smo jo sami izbrali v uresničevanju stoletnih želj in teženj naših narodov in narodnosti ter interesov delavskega razreda.

V letu po smrti Tita smo že dokazali, da smo odločeni in da hočemo resnično, dosledno nadaljevati smer naših skupnih hotenj.

Izkušnje, ki nam jih je zapustil Tito, so ogromne in sijajne, čeprav jih ne bomo mogli nikoli izkoristiti tako, kot bi jih lahko izkoristil on. Delati bomo morali tako, kot bi delal on, oziroma se čim bolj približati temu. Vedeti pa moramo, da so ljudje njegovega kova neponovljivi, neponovljive osebnosti.

Vedeti moramo in verjeti v to, da znamo živeti in gospodariti brez Tita, vendar

s Titovo mislijo in vizijo. Vedeti moramo, da se gospodarske težave kopičijo v vseh državah sveta, velikih in malih, da niso naša, jugoslovanska specifičnost in da jih premagujemo lahko le trdni, združeni v samoupravni skupnosti.

95
LET
1886 – 1981

Tito ni nikoli klonil pred nobenimi težavami, pred nobenimi ljudmi, povsod je obstojal izhod iz težav. Tudi mi ne bi smeli kloniti v sedanjih gospodarskih težavah. To je del Titove zapuščine.

A. K.

ZADNJA NOVICA

Delovni ljudje in upokojenci naše tovarne smo za svoje dosežke, tako na gospodarskem kot na samoupravnem področju ter ob visokem jubileju, 95. letnici delovanja in obstoja, prejeli visoko priznanje – PRVOMAJSKO LISTINO ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE. Podelitev je bila v torek, 12. maja 1981, v Beogradu.

Na to smo lahko ponosni!

Več o tem v prihodnji številki Predilca.

TITO

Izvoljen delegat za III. kongres

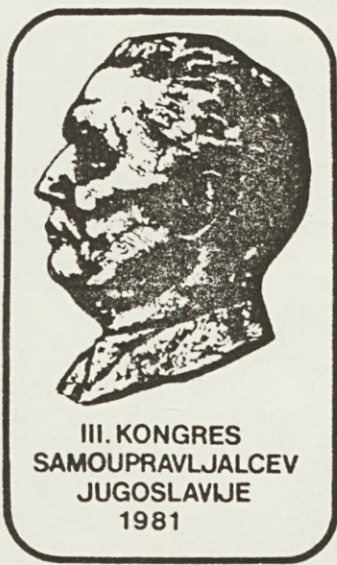
Koordinacijski odbor naše občine za pripravo 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije je že sredi marca sprejel sklep, da se prične postopek za evidentiranje in izvolitev kandidata za 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije.

Kot vemo, bo kongres od 16. do 18. junija v kongresnem centru Sava v Beogradu.

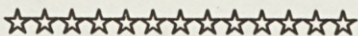
Po navodilih o volitvah delegatov iz SR Slovenije za 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, ki ga je sprejel koordinacijski odbor SR Slovenije, se izvoli na vsakih 4.000 zaposlenih en delegat. Tako bo iz območja Litije sodeloval en kandidat.

Ključ, ki je izdelan za oblikovanje struktur delegatov 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije določa za občino Litija, da sodeluje delegat iz področja lesarstva ali gozdarstva.

Ne glede na to pa je bila podana možnost evidentiranja vsem samoupravnim objektom. Evidentirani so bili 3 kandidati, končno pa je bil izoblikovan predlog za kandidata tov. **Franca Kralja**, rojenega 1927. leta, iz Smartna pri Litiji. Ustje, zaposlen v Lesni industriji Litija, TOZD furnirska proizvodnja, na delih in nalogah vodje izmene. Tovarš Franci Kralj je po poklicu mizar, je aktiven sindikalni delavec, bil je predsednik konference OOS v Lesni industriji Litija, predsednik centralnega DS v Lesni industriji Litija, sekretar OO ZK furnirska proizvodnja, član konference OOS v

III. KONGRES
SAMOUPRAVLJALCEV
JUGOSLAVIJE
1981

Lesni industriji Litija in v raznih samoupravnih in drugih delovnih telesih v okviru OZD, aktiven je tudi v društvih in družbenih organizacijah (Lovsko društvo, Zasavski rogisti, Gasilskemu društvu, Sindikalnemu pihalnemu orkestru Litija).

Tov. Franci Kralj je bil izvoljen za delegata III.

kongresa samoupravljalcev Jugoslavije iz občine Litija, na seji volilnega telesa — zbora delegatov, ki je bila 23. 4. 1981. Volilno telo — zbor delegatov sestavljajo: predstavniki DS OZD, predsedniki svetov KS, predsedniki IO skupščin SIS, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, predstavnik SO Litija in izvršnega sveta.

SOCIALNI POLOŽAJ DELAVCEV Z NAJNIŽJIMI OSEBNIMI DOHODKI

Kot kriteriji za ugotavljanje socialnega stanja delavcev so nam služili: osebni dohodek delavca na družinskega člana, število nepreskrbljenih otrok in kje so ti otroci (v šoli, doma ali v vrtcu), stanovanjske razmere, ostali viri preživljanja (preživnine, invalidnine, otroški dodatki, družinske pokojnine, štipendije ter dohodek iz kmetijstva).

Ugotavljamo, da je osebni dohodek na družinskega člana pri nekaterih delavcih nižji od najvišje meje možnosti prejemanja otroškega dodatka (3.900,00 dinarjev). Vzrok slabšemu ekonomskemu oz. socialnemu stanju nekaterih delavcev, je nezaposlenost

drugega zakonca, neurejene družinske razmere (alkoholizem) ipd.

Stanovanjske razmere delavcev so urejene. Večina njih stanuje v naših stanovanjih, nekaj delavcev ima lastno stanovanje oz. hišo in le v dveh primerih živi družina v podnajemniškem stanovanju. Največ otrok obiskuje šolo, večina predšolskih otrok pa je vključena v vzgojno varstveno ustanovo.

Konferenca sindikata Predilnice Litija je ob pregledu analize sprejela tudi določene predloge, ki bi pripomogli k izboljšanju socialnega stanja našega delavca.

Pred 3. kongresom samoupravljalcev

Trije kongresi samoupravljalcev — tri etape samoupravnega razvoja

K samoupravljanju kot integralnemu sistemu

Po sprejemu ustavnih dopolnil leta 1971 je sledila, lahko bi rekli, zrela ali tretja faza samoupravljanja, v kateri se je le-to začelo preoblikovati v integralni sistem. To je bil dejansko uvod v proces, ki je pet let kasneje privedel do zakona o združenem delu, o katerem bo govora na naslednjem tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije, za katerega je dal iniciativo tovariš Tito v svoji novoletni poslanici ob prehodu iz 1979. v 1980. leto.

Takrat je dejal: »V naslednjem obdobju je potrebna najširša mobilizacija naših delovnih ljudi. Mislim, da bi k temu v veliki meri prispe-

val sklic novega kongresa samoupravljalcev.«

Glavna tema tretjega kongresa — dohodek in dohodkovni odnosi — je bila v središču pozornosti že na drugem kongresu samoupravljalcev. Poudarjeno je bilo, da je dohodek osnovni ekonomski motiv dela delavcev v združenem delu. Delavci razpolagajo z dohodkom v svojem osebnem in družbenem interesu. Na teh, dohodkovnih odnosih stopa delavec v vse odnose v družbeni reprodukciji in s tem zagotavlja svobodo dela in vpliv delavca na pogoje dela — je zapisano v resoluciji drugega kongresa.

»Zdi se mi, da dober del nespornostim okrog dohodka

izvira iz dejstva, da mnogi pozabljajo, da ima dohodek dvojni karakter«, je dejal Edvard Kardelj v svojem referatu na drugem kongresu in nadaljeval: »Po eni strani je dohodek družbenoekonomski odnos med delavnimi ljudmi..., po drugi strani pa je dohodek tudi ekonomski dejavnik in ima kot tak različno ekonomsko strukturo v raznih fazah družbene reprodukcije. Višek vrednosti, ki predstavlja, v pogojih kapitalizma, profit kapitalističnega lastnika, ki ga jemlje kot zasluge in proizvod svojega kapitala in ne dela, v naših družbenih odnosih postaja sestavni del skupnega dohodka združenih proizvajalcev. V tem smislu

Nadaljevanje iz prejšnje številke

profit kot družbenoekonomska kategorija oziroma kot kategorija odnosov med ljudmi v načelu izginja in postaja sestavni del dohodka in delitve po delu, tako kot tudi vsi drugi elementi dohodka združenih proizvajalcev. Ko pa se prouči ekonomska struktura dohodka posamezne delovne organizacije, se pojavljajo resne ekonomske razlike, ki imajo različne posledice v ekonomskem in družbenem položaju delavcev, še posebno v enotnosti sistema dohodkovnih odnosov.«

Prihodnjič:
Edvard Kardelj
o ekstra dohodku

Nada Djermanović
— Tanjug

Opravljenе preiskave ekoloških razmer v delovni organizaciji

Konec februarja so strokovnjaki Zavoda SR Slovenije za varstvo pri delu opravili v naši delovni organizaciji zimske ekološke preiskave. Ugotavljali so stopnjo zapašenosti, hrup na delovnih mestih, osvetljenost in mikroklimo (temperatura zraka, relativno vlogo, hitrost gibanja zraka). Meritve so bile opravljene v vseh oddelkih, delavnicah oziroma delovnih prostorih.

Mikroklima

Temperatura zraka je bila skoraj v vseh oddelkih oziroma prostorih višja od dovoljene oz. kot dovoljuje normativ. Najvišje temperature so bile izmerjene v sukalnici med sukalno-previjalnimi stroji, sukalnici ef. sukancev, predilnicah in deloma tudi v predpredilnici.

Hitrost gibanja zraka je bila večja od dovoljene (prepih) na nekaterih mestih med prstančnimi predilnimi stroji in ponekod v sukalnici med sukalnimi oziroma sukalno-previjalnimi stroji. Pri relativni vlagi ni bilo bistvenih odstopanj, razen v posameznih primerih.

Hrup

Škodljivi nivo hrupa se po naših predpisih pričinja nad 90 dB/A, s tem, da so tudi delovna mesta, kjer hrup prekoračuje 85 dB/A pogojno ogrožena in pride do okvar sluha, če ne nosimo osebnih zaščitnih sredstev — ušesne vate. Pri meritvah je nivo hrupa na več mestih presegal mejo

90 dB/A, npr. na sukalno previjalnih strojih tudi do 100 dB/A, kar je za 10 decibelov več kot dovoljuje predpis. Tudi v predilnicah hrup na več mestih presega normativ. Tudi v kovačnici vzmetno kladivo (norec) povzroča hrup 105 dB/A. Na vseh mestih kje je raven krupa previsoka je pri sedanjem stanju obvezna uporaba zaščitnih sredstev.

Zapašenost

Škodljivost prahu se ocenjuje po JUS. Z. BO. 001 (Ur. list SFRJ št. 35/71). Koncentracija prahu je bila v času merjenj v večini primerov nižja od MDK (maksimalno dovoljenih koncentracij) in tako v varnih mejah.

Nekoliko večja koncentracija prahu je bila v čistilnici bombaža oz. mikalnikih Platt in v prašni komori. Še dovoljena koncentracija prahu je 5,0 mg kub. m.

Osvetljenost

Na nekaterih delovnih mestih je bila osvetljenost nižja od predpisanih vrednosti. V mnogih primerih so vzrok za to nečiščena svetila oziroma pomanjkanje žarnic.

Naravna osvetlitev v oddelkih ne zadošča in je zato potrebno imeti tudi umetno osvetlitev.

V poletnem času bodo opravili še letne ekološke preiskave, kar bo dalo celovitejšo sliko o ekoloških oz. delovnih razmerah v delovni organizaciji.

Andrej Krhlikar

470 posluževalk strojev opravilo preizkus znanja iz varstva pri delu

Služba varstva pri delu je že pred predavanjem iz varstva pri delu seznanila zaposlene s programom preizkusa in vsebino znanja v oddelkih predpredilnice, predilnice in sukalnice.

Program preizkusa, ki je bil sestavljen v obliki testa je obsegal snov iz področij: tehnologija predelave in obdelave bombažnega, celuloznega in sintetičnega vlakna, osnove varstva in službe varstva pri delu, varnost delovnih priprav in naprav, osnove varstva pred požarom, delovne razmere (klima, zapašenost, osvetljenost, ropot), varnost v notranjem transportu, osebna varovalna

sredstva, fiziološko oblikovanje dela, zdravstveno varstvo, prva pomoč, samoupravni akti varstva pri delu delovne organizacije, počitek, odmori in malice, varnostna navodila in ukrepi pri preprečevanju poškodb in zdravstvenih okvar delavcev v predpredilnici, predilnici in sukalnici.

Preizkus znanja iz varstva pri delu je opravilo 470 posluževalk strojev. Test je vse-

boval 30 vprašanj. Pri posameznem vprašanju je bilo tudi več odgovorov pravih. Služba varstva pri delu je pretežno večino testov že pregledala. Uspeh je prav dober, saj je tretjina posluževalk dosegla 90 % uspeh.

Na predavanjih so predice in smetke pokazale veliko zanimanje do varstva pri delu in sodelovale v razpravi.

V razgovoru smo ugotovili, da vseh pomanjkljivosti ne moremo takoj odpraviti, manjše napake in pomanjkljivosti se z dobro voljo lahko odpravijo.

— V predilnici in predpredilnici zaradi premajhnega vodnega tlaka v umivalnicah ni tople vode.

— V predilnici sintetične mreže od vpihovalnih klimatskih naprav večkrat zamašene in je zato izmenjava zraka nezadostna.

— V posameznih oddelkih je že v zimskem času prevroče in so zato možnosti, da še zmanjšamo porabo goriva.

— V sukalnici se posluževalke zavedajo, da delovna organizacija nima finančnih sredstev, da bi že letos adaptirali klimatske naprave. Pričakujejo pa, da bodo obstoječe klimatske naprave redno čistili.

— Predice v predilnici ugotavljajo, da steklena vata, katero izdeluje Tosama-Domžale ni vedno kvalitetna, ker se ob nameščanju v ušesa drobi.

— na sklep DS, da bi odobrili kot zaščitno sredstvo proti obolenjem ožilja (krčne žile) ortopedsko obutev, so predlagale posluževalke, da bi nabavili lažjo obutev.

— Varstvene halje so za poletni čas pretople in zato posluževalke predlagajo, da delovna organizacija uvede halje, ki bodo primerne za poletni čas. Delavke, ki uporabljajo delovno obleko si želijo namesto bluže, lahko majico.

— Predice iz predilnice želijo, da bi do prihodnje zime uredili centralno ogrevanje ženskih garderob, ker v zimskem času v P-1 in P-2 ni zadostnega ogrevanja in se zato prehladijo.

— Kontejnerji ob previjalnih strojih so previsoki in se morajo previjalke ob pre-

biranju kopsov in cevk preveč sklanjati v zaboj.

Splošna želja je, da bi garderobe večkrat čistili. Še bi lahko naštevali predloge in pripombe posluževalk strojev. Služba varstva pri delu bo skupno z drugimi strokovnimi službami posamezne pripombe in predloge proučila in za odpravo posameznih pomanjkljivosti izdala varstveni ukrep, posebno v primerih, ko niso potrebna večja finančna sredstva.

Ob zaključku članka moram dodati, da smo za zdrave delovne razmere prav vsi odgovorni in te razmere ne moremo zagotavljati brez skupnega sodelovanja.

Var. ing. Franc Lesjak

KOLIKO PRIJAV ZA LETOVANJE?

Na razpis za letovanje v počitniških domovih Predilnice Litija, ki je trajal do vključno 20. aprila 1981 se je prijavilo za letovanje v **NOVIGRADU**: 13 za 14 dnevno letovanje; 56. za 10 dnevno letovanje; 55. za 7 dnevno letovanje. V **GOZD MARTULJKU**: 5 delavcev; v **RUNKAH**: 13 delavcev; v **FAŽANI**: 32 delavcev, vsi z družinami.

Delavci, ki so se odločili za letovanje v počitniškem domu v Novigradu in Gozd Martuljku in so prijavo pravočasno poslali, so razporejeni po lastni želji. Tu je še precej prostora.

Veliko težje pa bomo razporedili prijavljene za letovanje v prikolicah, saj jih lahko vključno s pred in po sezono tu letuje le 48, vemo pa da se večina prosilcev odloči za letovanje od 10. julija do 19. avgusta, v tem času pa lahko letuje v prikolicah (Fažana in Runke) le 24 prosilcev. Torej je delo komisije za letovanje in družbeno prehrano za razporeditev le-teh težko.

V roku je poslalo prijave za letovanje še 19 naših delavcev, veliko zanimanje za letovanje v počitniškem domu Novigrad pa je tudi od delavcev, ki niso zaposleni v naši delovni organizaciji. Zato bomo takoj, ko bomo razporedili naše delavce, za letovanje v počitniškem domu Novigrad razporejali tudi tuje.

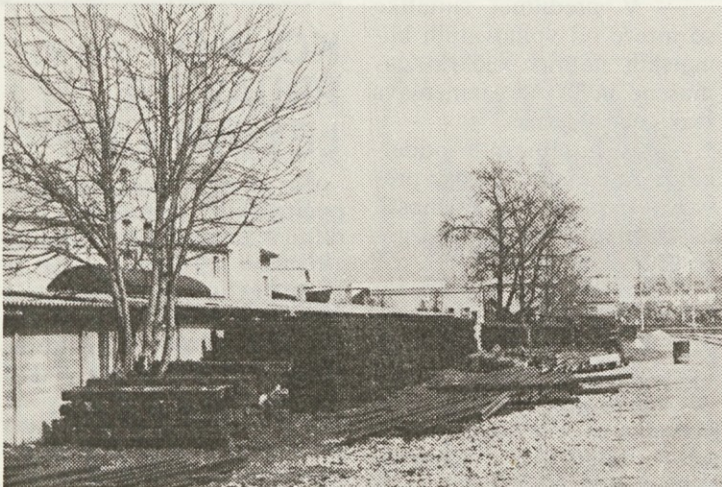
Vlasta Grom

RADI BI, DA BI VSI VEDELI

Naša tovarna je bila postavljena pred 95 leti. Od takrat pa do leta 1945 je tekla nit skozi predilniške stroje za tuje delodajalce, delavci pa so prejeli le majhen del ustvarjenega dohodka. V povojni izgradnji so se delavci te delovne organizacije zavestno odločali in odpovedovali precejšnjemu delu ustvarjenega dohodka, da se je tovarna širila in razvijala.

S sprejetjem zakona »tovarne delavcem« leta 1950 smo tudi v naši delovni organizaciji ustanovili prvi delavski svet in krenili na pot graditve samoupravnega socialističnega sistema. Rezultat samoupravnega delovanja je: novi proizvodni prostori, moderen strojni park, tehnologija in današnji družbeni standard, ter pravica in dolžnost našega delavca, da odloča in razpolaga s tem, kar ustvari s svojim delom.

Večina članov našega delovnega kolektiva se zaveda teh velikih pridobitev in vlaga vse napore za še boljše rezultate razvoja naše delovne organizacije za boljši jutri. Med nami pa so tudi taki, ki nočejo razumeti, da je vse ustvarjeno last nas vseh. S svojimi dejanji in malomarnostjo povzročajo škodo sebi in sodelavcu ter kvarijo ugled naše delovne skupnosti. To dokazujeta fotografiji.

Kdo bi mislil, da je za železniškimi pragovi skrivališče zmikavtov?

V zadnjem letu smo zabeležili več negativnih pojavov, (tatvin, malomarnega odnosa do delovnih sredstev in repromateriala). Storitve teh dejanj pa nismo uspeli odkriti, tudi ne s pomočjo delavcev milice, ker pri tem niso samozaščitno sodelovali nekateri člani našega kolektiva, ki bi lahko pripomogli odkriti storilca teh dejanj.

Namen tega članka je, da vspodbudimo vse člane našega kolektiva, da s skupnimi močmi odpravimo te negativne pojave.

Odpravili pa jih bomo, če bo vsak na svojem delovnem mestu odgovorno in vestno opravljal svoje delovne naloge ter vestno opravljal z zaupanimi delovnimi sredstvi in repromaterialom ter krepil delovno storilnost in kvaliteto dela.

F. M.

UPOKOJILI STA SE

Trinajsti v mesecu. Dan, ko navadno dobimo izplačane osebne dohodke in dan, ko se običajno poslovimo od naših delavk, ki odhajajo v pokoj.

V mesecu aprilu smo se ponovno poslovili od dveh naših delavk. Našemu vabilu sta se odzvali **tov. Valentina Medvešek** in **tov. Marija Oblak**. Obe sta dopolnili 35 let delovne dobe.

Ne moremo trditi, da na razgovoru ni bilo prijetno in smo kramljali debelo uro o tem in onem, samo o sebi sta povedali zelo malo. Leta do upokojitve so bila dolga in ne lahka.

Detail na sliki: – šest križnih navitkov je dobilo noge, in po skrivni poti zapustilo našo tovarno. Za to so seveda potrebovali pomočnika!

Marija Oblak in Valentina Medvešek na poslovnem srečanju in mali zakuski ob upokojitvi.

Tov. Oblakova se je zaposlila v Predilnici 21. februarja 1946 v oddelku predilnice kot snemalka. Kmalu po priučitvi pa je pričela z delom na stroju. Leta 1960 je bila razporejena na vrtnarijo, kjer delo v vseh vremenskih neprilikah ni bilo lahko in ga je opravljala več let. Bila je tudi čistilka pisarn in od 8. 3. 1974 dalje čistilka strojev pri remontu sukalnice.

Tov. Medveškova pa se je zaposlila v Predilnici

19. 9. 1945 v oddelku predilnice. Snemalka kopsov je bila le 8 mesecev, nato pa je bila vse do leta 1972 predica. V tem letu je bila kot dobra predica razporejena za vodjo snemalne kolone. Zaradi boleznj je bila 1975 razporejena k rezervi predilnice. Zadnja tri leta je bila invalid II. kategorije, zato je opravljala delo le 4 ure dnevno.

Obema želimo, da bi za služeno pokojnino čim dlje in čim lepše uživali.

V. B.

APRILA 1981 – BREZ POŠKODB

V aprilu letošnjega leta nimamo poškodb, zaradi katerih bi bili delavci v bolniškem staležu. Imeli smo le 2 poškodbi na poti z dela, zaradi katerih pa poškodovanca nista izostala z dela.

V tabeli vidimo gibanje obratnih poškodb in poškodb na poti na delo in iz dela v prvem tromesečju letošnjega leta v primerjavi s prvimi tremi meseci 1980. leta. Vidimo, da se je v absolutnem številu poškodb zmanjšalo za 3, razveseljivo pa je, da je to zmanjšanje na račun obratnih poškodb, ki so se zmanjšale za 5, povečalo pa se je število poškodb na poti na delo in iz dela. Te nezgode so nastajale predvsem zaradi padcev in zdrsneev na poledenelih in zasneženih pločnikih, poteh in dohodih v delovno organizacijo.

Število obratnih poškodb se je v prvem trimesečju 1981 v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta najbolj povečalo v sukalnici (za 3 poškodbe, najbolj pa so se nezgode zmanjšale pri remontu (leta 1980 – 2 poškodbi, 1981 brez poškodb).

Vidimo tudi, da se pozitiven trend v smislu zmanjšanja poškodb nadaljuje tudi v mesecu aprilu letošnjega leta.

Posebno razveseljivo je tudi, da nimamo težjih nezgod, vendar moramo preprečevati in že preventivno ukrepati tudi pri takšnih nenadnih dogodkih, ki bi lahko privedli do težje poškodbe delavca.

Andrej Krhlikar

OBRATNE POŠKODBE IN POŠKODBE NA POTI NA DELO IN Z DELA V PRVEM TROMESEČJU LETA 1980 IN 1981

O d d e l e k	1980			1981		
	obratne poškodbe	poškodbe na poti	SKUPAJ	obratne poškodbe	poškodbe na poti	SKUPAJ
Čistilnica	1	-	1	-	1	1
Predpredilnica	3	-	3	3	1	4
Predilnica sint.	3	1	4	1	-	1
Predilnica bombaža	2	1	3	-	-	-
Sukalnica	-	1	1	3	1	4
Suk.efektnih suk.	-	-	-	-	2	2
Remont	2	-	2	-	1	1
Transport	1	-	1	-	-	-
Zbiralnica cev	-	-	-	1	-	1
Remont klima	1	-	1	-	-	-
Obrat druž.preh.	1	1	2	1	-	1
S K U P A J	14	4	18	9	6	15

PRIŠLI – ODŠLI

V MESECU APRILU 1981

Prišli:

1. 4. 1981 **Bogomir Tomše**, Litija, Trg na Stavbah 13, rem. PB;

1. 4. 1981 **Viktor Semec**, Litija, Ces. Duš. Kvedra 22, pripravnik;

1. 4. 1981 **Srečko Mohorko**, Litija, Levstikova 8, transport;

8. 4. 1981 **Nevenka Laharnar**, Litija, Trg na Stavbah 11, predilnica sintetike 2. izmena;

3. 4. 1981 **Pantelija Berić**, Litija, Predilniška 6, predilnica bombaža 3. izmena;

20. 4. 1981 **Franc Cerar**, Litija, Bitiče 3, transport.

Odšli:

upokojitve:

9. 4. 1981 **Franc Prašnikar**, Litija, Graška c. 11, zid. skupina;

30. 4. 1981 **Ana Ceglar**, Litija, Ces. Kom. Staneta 17, predpredilnica 2. izmena.

Odhov v JLA:

6. 4. 1981 **Jože Lušina**, Dole Zg. Jelenje 9, čistilna kolona sukanice.

Pismeni sporazum:

30. 4. 1981 **Marjeta Mrak**, Litija, Ulica solidarnosti 3, čistilnica kolona predpredilnice.

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 30. 4. 1981 zaposlenih 1056, od tega 718 žensk in 338 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je bilo 25 mladoletnih oseb.

J. ZUPANČIČ

LJUBLJANA – KLINIČNI CENTER

Priznam, da sem dobro prestopal, tudi dobro okrevam, Vas pozdravlja F. Dernovšek. Imamo nasvidenje!

Priznam, da sem dobro prestopal, tudi dobro okrevam, Vas pozdravlja F. Dernovšek. Imamo nasvidenje!

Priznam, da sem dobro prestopal, tudi dobro okrevam, Vas pozdravlja F. Dernovšek. Imamo nasvidenje!

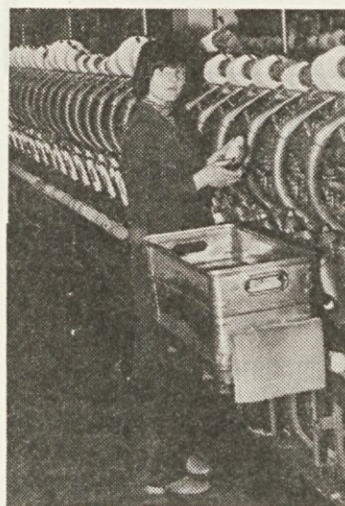

PREDILNICA LITJA

Kolektiv-sindikata

LITJA

61270

Iz bolnišnice se nam je oglasil tov. Franc Dernovšek (ključavničar pri remontu II), ki je že leto dni v bolniškem staležu. Kot nam sporoča, je uspešno prestopal operacijo ter da dobro okrevam. Zahvaljujemo se mu za lepe želje, in hkrati želimo skorajšnje okrevanje, da bo »kmalu nasvidenje«, kot je sam napisal, res kmalu uresničeno.

Tudi učenke osnovne šole s prilagojenim programom opravljajo pri nas obvezno delovno prakso. Na sliki vidimo eno izmed njih pri delu na avtomatskem previjalnem stroju v sukalnici.

TEŽKO JE GASITI BREZ VODE

Trije požari zaporedoma v enem tednu prejšnjega meseca, pri vseh isti vzrok: otrok in vžigalice. Tako je zgorel kozolec na Jesenju, gorel je gozd nad nogometnim igriščem v Litiji, najbolj zaskrbljujoč pa je požar na Graški Dobravi, ko je zgorela lopa ob stanovanjski hiši, neposredno ob novi osnovni šoli. (Požar je zanetila pozabljena prižgana sveča v lopi). Učenci osnovne šole, člani pionirskih gasilskih desetini, so prvi opazili požar (zagorelo je ravno, ko so prihajali v

šolo), in takoj uporabili cevi in hidrante. Od tega pa ni bilo veliko koristi, saj so zaradi slabega pritiska mestnega vodovoda lahko uporabili le en ročnik, kar pa je komaj zadostovalo, da so preprečevali širjenje požara, nikakor pa, da bi požar tudi premagali. Dokončno so ga pogasili šele starejši gasilci, ko so pripeljali kombinirani gasilski avto — s komaj 1600 l vode — za gašenje s peno. To pa je bilo šele čez nekaj minut, ko se je požar že močno razplamtel.

Mladi gasilci ne merijo svojih moči le na gasilskih tekmovanjih. Prirejajo tudi različna športna srečanja. Na sliki vidimo ekipo mladih gasilcev iz Litije iz letošnjega zimskošportnega tekmovanja.

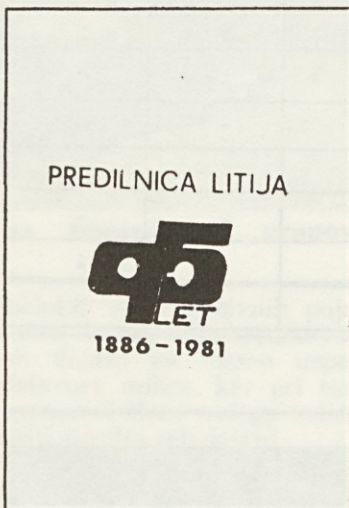
Kaj bi bilo, če bi se vnela osnovna šola

Tov. Rudi Zupan, sektorski poveljnik občinske gasilske zveze Litija, je povedal, da je komisija pregledala hidrante na Graški Dobravi in ugotovila, da pritisk vode sploh ne zadostuje za uspešno gašenje najmanjšega požara. Objekti, še zlasti večji so zaradi tega v resni nevarnosti in morali bi nekaj ukreniti, da zaščitimo družbene dobrine, ki smo jih težko pridobili. Mnenja so, da je vzrok za slab pritisk okvara pri vodovodu ali pa je celo zaprt kakšen ventil, saj bi pritisk vode, glede na višinsko razliko rezervoarja moral biti dosti večji, vsaj takrat, ko ne primanjkuje vode.

Morali bi zgraditi tudi poseben požarni rezervoar ozm. bazen na Graški Dobravi, ker so za to dani pogoji. Klinčev studenec ima vodo tudi v sušnih obdobjih, le zajeziti bi jo bilo potrebno. Zakaj ne bi tega izkoristili? Vsekakor bo potrebno ukrepati, da ne bo prepozno!

Pohvaliti moramo še prizadevne vzgojitelje — mentorje pionirjev gasilskih društev iz litijske občine, kamor spadajo učenci, ki so v ponedeljek, 13. 4. 1981, na Graški Dobravi praktično dokazali, kaj so se naučili ko so se lotili požara strokovno in prisebno, tako, da prav njihova zasluga, da ni nastalo še več škode. Starejši gasilci so, kot je že rečeno, lahko prispeli do požara šele čez nekaj minut.

Ne želimo si takšnih praktičnih preizkušenj in boljše bi bilo, da bi lahko gasilci merili in urili svoje sposobnosti le na športnih in gasilskih tekmovanjih.

Občinska gasilska zveza pripravlja tudi letos tekmovanje za vse starosti v povezavi z enotami civilne zaščite. Objavljamo plan teh tekmovanj.

PIONIRJI IN MLADINCI

1. Mlajši pionirji od 7. do 11. leta bodo tekmovali:
 - polaganje cevovoda na 105 metrov;
 - vaja z vedrovko.
2. Pionirji od 11. do 14. leta:
 - trodelni napad (1. vaja z MČ Tomos 300 l.);
 - štafetni tek s prenosom povelja
3. Mladinci:
 - trodelni napad z »B« sesalnimi cevmi;
 - vezanje vozlov.

ČLANSKE DESETINE IN GASILSKE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE

1. Članske moške desetine:
 - trodelni napad s podaljškom in zamenjave »B« cevi;
 - vezanje vozlov.
2. Članske ženske desetine:
 - trodelni napad — vaja 1.;
 - štafetni tek s prenosom povelja.

3. Gasilske enote civilne zaščite

- trodelni napad — vaja 1.;
- vezanje vozlov.

Občinsko gasilsko tekmovanje za pionirje in mladince bo v nedeljo, 14. junija 1981, ob 8. uri. Kraj tekmovanja še ni znan. Za člane in članice bo tekmovanje izvedeno v jesenskem času. Datum in kraj bodo določili na letnem občnem zboru OGZ Litija.

Družbena samozaščita in prometna varnost

Pomembne cestnoprometne značilnosti so naraščanje cestnega prometa in število prometnih nezgod pri istočasnem prepočasem prilagojevanju cest novim prometnim zahtevam, prav tako tudi vključevanje družbenih dejavnikov, ki naj usposobijo človeka za varnega udeleženca v prometu in nudijo še druge pogoje za boljšo varnost.

Cestni promet v Sloveniji kaže v zadnjih letih nesluten razvoj. Od 99.761 motornih vozil, registriranih v letu 1965 je njihovo število naraslo do leta 1980 na 574.242 motornih in priklopnih vozil.

Neskladje med razvojem cestnega omrežja in naraščanjem cestnega prometa nujno spremljajo prometne nezgode s člo-

veškimi žrtvami in materialno škodo. Podatki kažejo, da se objektivni vzroki in okoliščine, v katerih se razvija cestni promet, sicer izboljšujejo, toda mnogo počasneje kot se večajo določeni negativni elementi cestnega prometa. Zaradi številnosti in hudih posledic uvrščamo cestno-prometne nezgode med primarne družbene probleme. Podatki o cestnih nezgodah so pokazatelj razmer na cestah in stopnje prometne varnosti. Obenem so tudi poglobitvi pokazatelji in dejavniki pri sprejemanju in usmerjanju varnostnih ukrepov v cestnem prometu.

V tabelah vam želim prikazati gibanje prometnih nesreč od leta 1969 na področju SFRJ, posebej pa še za Slovenijo.

Prometne nezgode s smrtjo in telesnimi poškodbami v letih 1969-1980
v SR Sloveniji

Leto	prometne nezgode			Posledice		Poškodovani	
	skupaj	s smrtnim izidom	s telesno poškodbo	mrtvi	skupaj	hudo	lahko
1969	7670	530	7140	583	10022	4292	5730
1970	8300	561	7739	620	11173	4261	6912
1971	8672	589	8083	644	11689	4513	7176
1972	8413	563	7850	625	11097	3932	7165
1973	8500	617	7883	701	11238	4211	7027
1974	7936	506	7430	557	10236	3715	6521
1975	8192	536	7656	596	10780	3829	6951
1976	8001	518	7483	587	10623	3419	7204
1977	8911	606	8305	680	11847	3700	8147
1978	7950	659	7291	732	10614	3489	7125
1979	7537	663	6874	735	9990	3369	6621
1980	6941	503	6438	559	9368	3139	6226

Prometne nezgode s smrtjo in telesnimi poškodbami v SFRJ

leto:	število nesreč	poškodovani in mrtvi		
		mrtvi	poškodovani	skupaj
1969	31.468	3.059	43.213	46.272
1970	35.948	3.684	49.967	53.651
1971	38.936	4.200	54.458	58.658
1972	39163	4.460	54.352	58.812
1973	38.818	4.377	53.832	58.209
1974	38.951	4.157	51.865	56.022
1975	40.594	4.302	55.702	60.004
1976	42.356	4.357	57.880	62.237
1977	47.899	5.125	65.242	70.367
1978	48.807	3.380	66.704	72.084
1979	48.847	5.472	66.418	71.890

V SR Sloveniji je bilo v letu 1980 registriranih 574.242 motornih in priklopnih vozil. Od tega:

— osebni avtomobili	416.448
— tovorni avtomobili	27.201
— delovna vozila	1.359
— avtobusi	2.505
— specialna vozila	2.769
— vlačilci	1.189
— cestni traktorji	2.932
— motorna kolesa	71.596
— priklopna vozila	6.486

Motornih koles in priklopnih vozil je znatno še več, ker še niso vsa obdelana v elektronskem računalniškem centru.

Poleg tega je bilo v letu 1980 evidentiranih 41.486 kmetijskih traktorjev.

V Sloveniji je v letu 1980 bilo 701.661 voznikov motornih vozil.

P. krim. Ciril Golouh

Preden se odpravimo z avtomobilom na pot, se spomnimo te ali podobnih slik o grozovitih prometnih nesrečah, o katerih beremo v vsakdanjih časopisih. Vsak posameznik lahko prispeva, da bo nesreč v prometu manj.

dolžne ljudi. Tudi tanki, topovi in kamioni so prometna sredstva, a na žalost bi bili mnogi veliko bolj srečni, če bi jih sploh ne bilo. Močno izpostavljen in razvit je že tudi medplanetni promet. Seveda pa gre raziskovanje in napredek dalje in se verjetno ne bo nikoli ustavil, pa čeprav je človek s svojo iznajdljivostjo naše življenje že močno poenostavil.

Kljub tako razgibanemu prometu, so na svetu še vedno kraji, v katerih živijo ljudje še

vedno tako kot v kameni dobi. Tovore prevažajo s sloni, kamelami, velblodi ali s še preprostejšimi prometnimi sredstvi — s svojimi hrbiti. Dvomim pa, da so zato v svojem, revnem in zaostalem svetu bolj nesrečni kot mi, kjer ob tako razvitem prometu vedno nekaj drvi, se vrti in hiti neznano kam, obenem pa imamo zaradi teh naših ljubih avtomobilov še »čudovito« onesnažen zrak.

Vesna Klinc
8. r. Vače

PROMET

Prispevek je bil nagrajen na občinskem pionirskem, prometnem tekmovanju z naslovom — Kaj veš o prometu.

Promet je star kot človeštvo. Vendar se je ves čas spreminjal, kot so se spreminjali ljudje in način življenja. Kakšen promet so imeli v prastarih časih, lahko vidimo predvsem po izkopanih. Danes imamo zelo razgiban in različen promet; od otroških vozičkov, cvilečih lesenih samokolnic, do najmodernejših zvočnih reaktivcev, ki s svojimi ogromnimi hitrostmi prebijajo zvočni zid. Po naših, danes lepo asfaltiranih in urejenih cestah, drvi brz števila osebnih in drugih avtomobilov, različnih oblik, velikosti in znamk. Mesta so prenatrpana z drvečimi pošastmi, ki so po eni strani neobhodno potrebna za človeka, a po drugi strani pomenijo tudi smrt za vse živo. Od mesta do mesta se plazi velikanska železna kača, včasih otovorjena z ljudmi, spet drugič pa z najrazličnejšimi stvarmi, ki so mar-

sikdaj nujno potrebna za človekovo življenje. Tudi reke in morja niso prazna. Po njih plovejo ladje, ladjice, parniki, čolni, jahte in ne vem kaj še vse.

A vse to, brez izjeme, nekaj prevaža in vozi potrebno za nas ljudi iz države v državo, iz kontinenta na kontinent. Kadar pa hoče kdo kaj posebno hitro prepeljati v drug kraj ali hoče potovati z zvočno hitrostjo, se odloči za že močno razvit in razvejan zračni promet. Imamo velikanske jeklene ptice, v čigar trup lahko zleze po več sto ljudi in prepotuje neslutene razdalje v nekaj urah.

Na žalost pa človeku ta napredek prometa ne služi le v dobro, pač pa tudi v slabo. Kajti marsikatera najmodernejša letala, ki bi lahko vozila ljudi in druge tovore iz kraja v kraj, obložijo z bombami, s katerimi rušijo cela mesta in vasi ter pobijajo ne-

Konec belega cirkusa

Na sklepni prireditvi pod naslovom **ZAKLJUČEK SMUČARSKÉ SEZONE**, katero sta pripravila OK ZSMS Litija in radio Ljubljana — športno uredništvo, se je končalo še zadnje dejanje naših najboljših smučarjev za sezono 80/81.

V tem, za nas Litjane enkratnem večeru, so se na Litijskem odru predstavili vsi najboljši alpski smučarji, smučarke, tekači, tekačice in skakalci, na čelu z vsemi zveznimi trenerji in direktorjem alpske reprezentance Tonetom Vogrincem. Spoznali smo tudi predsednika smučarske zveze Slovenije, Janeza Kocjančiča, ki je izrazil željo, da se prihodnje leto zopet vidimo v Litiji in se pogovorimo o sezoni 81/82, ki pa upamo, da bo še bolj uspešna kot je bila letošnja. Istega mnenja pa je tudi športno uredništvo radia Ljubljana, saj so ta dan bivanja v naši občini doživeli nekaj lepih in nepozabnih trenutkov.

Prizadevati si moramo, da bo to postalo tradicionalna prireditev v naši občini, kajti take vrhunske športnike-smučarje si želijo še na marsikaterem odru v Sloveniji.

Ob tej priliki bi se želeli zahvaliti vsem tistim, ki so omogočili, da je ta prireditev bila v naši občini in da je uspela tako kot je.

B. Bučar

Prispevali smo za gradnjo počitniškega doma za paraplegike

Delegati delavskega sveta so na zadnji seji sklenili, da podpišemo pogodbo za enkratni prispevek — 50.000 din za gradnjo počitniškega doma za paraplegike, na morju.

Pri zvezi paraplegikov SR Slovenije imajo gradnjo tega doma že 10 let v programu, toda ko so spoznali, da načrta v minulem srednjeročnem obdobju niso mogli realizirati in da ga tudi v naslednjem obdobju petih let ne bo možno, ker je ta program izpadel iz srednjeročnih programov samoupravnih interesnih skupnosti, so vendar sklenili, da od svojega cilja ne morejo odstopiti in so se obrnili po pomoč za združevanje sredstev v organizacijah združenega dela.

DEJAVNOST ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE

Zveza paraplegikov SR Slovenije združuje hrbtenične poškodovance, ki so trajno vezani na uporabo invalidskega vozička. Med njimi je 53% paraplegikov, pri katerih je invalidnost nastala kot posledica nesreče pri delu v eni od slovenskih organizacij združenega dela. Vsi ti občani, ki so sedaj invalidni, so bili do nesreče soustvarjalci skupnega družbenega napredka.

Nastanek invalidnosti je v njihovem življenju prelomnica, zato so ti občani potrebni posebne družbene skrbi in solidarnosti. Ustavna načela in specifična invalidska zakonodaja posebej urejata vprašanja in problematiko, s katero se paraplegik srečuje v vsakdanjem življenju. Naša napredna zakonodaja trenutno daleč presega dejansko reševanje vsebinskih, življenjsko važnih vprašanj paraplegikov.

Vključevanje in vračanje paraplegikov v združeno delo je v zadnjem obdobju dosegel viden napredek, tako, da si paraplegiki z lastnim delom zagotavljajo socialno varnost. S tem postajajo aktivni soustvarjalci našega samoupravnega socialističnega sistema.

Zaradi varovanja njihovega zdravja in preventive pred še večjim porastom njihove invalidnosti ter pridobivanja psihofizičnih sposobnosti potrebujejo posebno organizirano družbeno pomoč. Naša zveza zagotavlja in ustvarja pogoje za razvijanje preostalih psihofizičnih sposobnosti paraplegikov ter njihovo čim hitrejšo integracijo.

KAKO PARAPLEGIKI LETUJEJO SEDAJ

V okviru pestrih rednih dejavnosti organiziramo vsakoletna redna letovanja na morju. Organizacije združenega dela posameznim delavcem paraplegikom niso v stanju zagotoviti letovanja, kakor ga zagotavljajo svojim zdravim članom kolektiva, ker so odstranjene arhitektonske ovire osnovni pogoj za letovanje invalida na vozičku.

Paraplegik opravlja svoje delovne naloge v invalidskem vozičku, živi na vozičku, kar predstavlja veliko telesno in duševno obremenitev. Kompenzacija za ta način življenja lahko paraplegiki najdejo le v organiziranih športno rekreativnih dejavnostih, ki zagotavljajo dovolj veliko telesno vzdržljivost.

Nujno potrebno je paraplegiku delavcu zagotoviti redna letna letovanja, da si okrepi svoje zdravstvene in delovne sposobnosti. Prav zato zveza organizira kolektivno in organizirano letovanje za vse slovenske paraplegike, kar je posebej pomembno še zato, da estetsko prizadet paraplegik letuje med sebi enakimi sproščeno in zadovoljno. Takšno obliko letovanj za paraplegike in invalide, obolele za sklerozo multiplex ter paralizo izvajamo že preko 12 let, vendar samo v izvensezonskem času, ker nimamo na voljo lastnih kapacitet.

Dom paraplegikov bo imel kapaciteto 50 postelj, v njem pa bodo lahko organizirano koristili letni oddih vaši bivši invalidsko upokojeni, sedanji in bodoči invalidni člani kolektiva, kar vam zagotavljamo za daljše časovno obdobje.

Za gradnjo doma imamo urejeno lokacijo, gradbeno dovoljenje in glavne načrte. Grajen bo v kompleksu »Mareda«, ki je med Umagom in Novigradom. Stroški investicije znašajo 20.000.000 din.

Izhajajoč iz naše skupne potrebe in ob dejstvu, da je leto 1981 mednarodno leto invalidov, ki poteka pod geslom »Popolno sodelovanje in enakost invalidov«, upravičeno pričakujemo, kot žrtve posledic nasreč pri delu, da si konkretno izrečemo medsebojno delavsko solidarnost. Pri tem našem stremljenju pa iskreno upamo, da ne bomo ostali osamljeni.

Tako so tudi nam poslali vlogo s samoupravnim sporazumom po katerem bi prispevali po 50. — din na zaposlenega, oziroma pogodbo za enkratno nakazilo 50.000 din. Slednjo smo že podpisali.

PREDILNICA LITIJA

Novo v knjižnici

1. Leksikon NOB 1941—1945 — po abecednem redu zbrana gesla oziroma pojmi, dogodki in osebe iz narodnoosvobodilne borbe. 1254 strani — 2 knjigi. Knjige so v srbohrvaškem jeziku;

2. Skupina avtorjev: Bitka kakor življenje dolga. Pričevanja borcev, družbenopolitičnih delavcev, predvojnih komunistov, partizanskih komandantov o nastanku in razvoju narodnoosvobodilne borbe v Sloveniji;

3. Tone Klemenčič: Komunalno gospodarstvo. To je prvo knjižno delo te vrste pri nas. Zajema področje komunalne dejavnosti in komu-

nalnega gospodarstva in sicer od splošnih pojmov, karakteristik in razvojnih tendenc, preko razvoja organizacije in samoupravljanja v komunalnem gospodarstvu, enostavne in razširjene reprodukcije, komunalne zemljiške politike, financiranja in planiranja s tega področja;

4. Redna knjižna zbirka Prešernove družbe;

5. Revije, »Teorija in praksa«, ki prinašajo teoretične in praktične prispevke s področja razvoja socializma, notranje in zunanje politike ter mednarodnih odnosov.

A. Krhlikar

VABIMO VAS NA

TOMBOLO,

KI BO V ŠMARTNEM

14. JUNIJA 1981

in ne 17. maja 1981, kot je bilo objavljeno v zadnji številki »Glasila občanov«.

DOBITKI:

5 avtomobilov
5 krznenih plaščev
5 mopedov